

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
4^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 10 Φεβρουαρίου 2023 με την εξής σύνθεση: Βασιλική Καραδήμα Πρόεδρος, Μαρία Μανδράκη Εισηγήτρια και Μαργαρίτα Κανάβα, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 02.01.2023 (ημερομηνία ανάρτησης στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ) με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 23/04.01.2023 προδικαστική προσφυγή της εταιρείας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», που εδρεύει στην «...», όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του «...», που εδρεύει στη περιοχή «...», όπως εκπροσωπείται νόμιμα και δη κατά της με αριθμ. πρωτ. 115994/21.12.2022 πράξης παροχής διευκρινίσεων της αναθέτουσας αρχής (Διευθύνουσας Υπηρεσίας του Έργου), κατά το μέρος ως προς το οποίο προσβάλλεται με την υπό κρίση προσφυγή, ως τούτη η πράξη εκδόθηκε στο πλαίσιο της από «...» διακήρυξης ανοικτής διαδικασίας για τη σύναψη ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων έργου άνω των ορίων του Ν. 4412/2016, με αξιολόγηση μελέτης και κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας - τιμής.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα,
σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής, έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του Π.Δ. 39/2017, ποσού 15.000,00 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό «...» και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»).

2. Επειδή, ο ένδικος διαγωνισμός, ως εκ του αντικειμένου του και της προϋπολογισθείσας δαπάνης, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4412/2016 (Α' 147) και η ένδικη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV αυτού, περί έννομης προστασίας κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων.

3. Επειδή, όπως προκύπτει από τα μηνύματα που έχουν αναρτηθεί μέσω του συνδέσμου «Επικοινωνία» στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. (με α/α συστήματος «...»), η προσφυγή ασκήθηκε δέκα ημέρες μετά την παροχή διευκρινήσεων της 21.12.022 εμπροθέσμως και εν γένει παραδεκώς. Επέκεινα, εμπροθέσμως και εν γένει παραδεκώς η αναθέτουσα αρχή, διά του με αριθμ. πρωτ. 3621/17.01.2023 εγγράφου της αποστέλλει τις απόψεις της επί της προκείμενης προσφυγής, αναρτώντας το σχετικό έγγραφο στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, η δε προσφεύγουσα υποβάλλει τα υπομνήματά της, επί των απόψεων της αναθέτουσας αρχής, μέσω του συνδέσμου «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ. Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή, εκπροθέσμως και επομένως απαραδέκτως, στις 08.02.2023 αποστέλλει συμπληρωματικό έγγραφο των απόψεων της επί της προκείμενης προσφυγής, ως αποσαφήνιση των τεχνικών ζητημάτων που άπτονται της προκείμενης προσφυγής, δοθέντος ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 365 του Ν. 4412/2016, η αναθέτουσα αρχή «Διαβιβάζει στην ΑΕΠΠ, το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημέρα κατάθεσης (της προσφυγής), [...] τις απόψεις της επί της προσφυγής.».

4. Επειδή, με την από «...» Διακήρυξη προκηρύχθηκε ανοικτή ηλεκτρονική διαδικασία για την επιλογή αναδόχου κατασκευής του έργου, με τίτλο: «...», εκτιμώμενης αξίας 44.435.933,92 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας - τιμής, ο οποίος αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.) στις 05.09.2022 με Α.Δ.Α.Μ. «...» καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου ο επίμαχος διαγωνισμός έλαβε συστημικό αριθμό «...». Παραπονείται η προσφεύγουσα στη προσφυγή της ότι διά του από 21.12.2022 διευκρινιστικού

εγγράφου της αναθέτουσας αρχής δίδεται νέος ορισμός του «νωπού αέρα προσαγόμενου στο σύστημα», ούτως δε τροποποιήθηκε η αρχική απαίτηση της υπόψη διακήρυξης για το ρυθμό αερισμού των 30 m³/(τόνο οργανικού*hr), διότι, τελικά, η απαιτούμενη από τη διακήρυξη ποσότητα των 30 m³/(τόνο οργανικού*hr) αέρα, με την προσβαλλόμενη απόφαση, ορίστηκε αυθαίρετα: α) να είναι αποκλειστικά αέρας περιβάλλοντος και όχι αέρας που είναι δυνατόν να προκύπτει με ανάμειξη αέρα περιβάλλοντος και απαερίων, και β) η διαστασιολόγηση του συστήματος απόσμησης να μη γίνεται σύμφωνα με την πραγματική ποσότητα αέρα που θα οδηγείται σε αυτό από τους βιοαντιδραστήρες και σύμφωνα με την τεχνολογία που χρησιμοποιεί κάθε διαγωνιζόμενος, αλλά να θεωρηθεί ότι ο αέρας που προσάγεται στα κελιά κομποστοποίησης είναι στο σύνολό του νωπός, δηλαδή φρέσκος αέρας περιβάλλοντος στους 30°C και 40% σχετική υγρασία. Πιο συγκεκριμένα, διατείνεται η προσφεύγουσα ότι καθόσον στόχος της οικείας διακήρυξης ήταν και παραμένει «[η] διεργασία της κομποστοποίησης θα χωρίζεται σε φάσεις για την θέρμανση, την βιοαποδόμηση, την υγειονοποίηση και την ψύξη του οργανικού. Η διάρκεια της διεργασίας θα είναι κατ' ελάχιστον 14 ημέρες. Από αυτές οι 7 ημέρες θα αντιστοιχούν στην υγειονοποίηση όπου θα επιτυγχάνεται αδιάκοπα θερμοκρασία τουλάχιστον 60°C», σύμφωνα με την «ΚΥΑ 56366/2014», η απαίτηση, μετά τις παρασχεθείσες διευκρινήσεις, για μόνιμη κατάσταση λειτουργίας για όλα τα κελιά βιολογικής επεξεργασίας, με προσαγωγή 30 m³/h/t οργανικού αποκλειστικά αέρα περιβάλλοντος, αποτελεί τεχνική προδιαγραφή η οποία δεν απορρέει από οιαδήποτε νομοθετικό ή επιστημονικό πλαίσιο και δημιουργεί πολύ συγκεκριμένες και περιοριστικές συνθήκες για την κομποστοποίηση. Σε περίπτωση δε που ισχύσει η εν λόγω προδιαγραφή, υποστηρίζει η προσφεύγουσα ότι δημιουργούνται πολύ συγκεκριμένες συνθήκες οι οποίες επηρεάζουν τον σχεδιασμό της κομποστοποίησης και αφαιρείται από κάθε διαγωνιζόμενο το δικαίωμα, με βάση την τεχνολογία του, να ρυθμίσει την παροχή και τη σύνθεση του προσαγόμενου στους βιοαντιδραστήρες αέρα, είτε χρησιμοποιεί τεχνολογία με ανακυκλοφορία αέρα είτε όχι, υποχρεώνοντας σε αδικαιολόγητη υπερδιαστασιολόγηση του συστήματος αερισμού (μεγαλύτεροι ανεμιστήρες και δίκτυα) και του συστήματος απόσμησης (μεγαλύτεροι ανεμιστήρες, δίκτυα,

φίλτρα). Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, ισχυρίζεται η προσφεύγουσα ότι η υπερδιαστασιολόγηση αυτή οδηγεί σε αδικαιολόγητη αύξηση του κόστους κατασκευής της μονάδας κομποστοποίησης και της μονάδας απόσμησης καθώς και του κόστους λειτουργίας εφόσον τελικά οι διαγωνιζόμενοι υποχρεούνται να προσάγουν μεγαλύτερη ποσότητα αέρα περιβάλλοντος από αυτόν που πραγματικά απαιτείται από την τεχνολογία τους και δη από την τεχνολογία της ίδιας της προσφεύγουσας. Τούτο επίσης επηρεάζει αρνητικά τόσο το κριτήριο K1 όσο και το κριτήριο K4 (αύξηση ενεργειακής κατανάλωσης για την ικανοποίηση της απαίτησης) και αυξάνει τελικά αδικαιολόγητα το κατασκευαστικό και λειτουργικό κόστος του έργου. Προσέτι, η προσφεύγουσα, δραστηριοποιείται στο χώρο του αντικειμένου του υπό εξέταση διαγωνισμού και ως εκ τούτου έννομο συμφέρον, όπως ακυρωθεί η προσβαλλόμενη πράξη αφού ως διατείνεται στη προσφυγή της, το προσφερόμενο από αυτή σύστημα λειτουργεί με ανακυκλοφορία ατμοσφαιρικών και απαιτεί, για την εύστοχη λειτουργία του, μικρότερη ποσότητα αέρα περιβάλλοντος (τηρώντας πάντοτε την απαίτηση των 30 m³/hr/τόνο οργανικού για το μίγμα αέρα που οδηγείται στους αντιδραστήρες κομποστοποίησης), η οποία είναι και μεταβαλλόμενη και πάντως όχι σταθερή, καθόσον, διά των τεθέντων δυνάμει των διευκρινίσεων όρων αναγκάζεται να υπερδιαστασιολογήσει στο σύνολό του τον εξοπλισμό απόσμησης, χάνοντας τελικά το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της τεχνολογίας της, το οποίο επιτυγχάνει το ίδιο αποτέλεσμα με διαφορετικό εξοπλισμό και τεχνολογία αερισμού και με μικρότερων διαστάσεων σύστημα απόσμησης, προκειμένου να ανταποκριθεί στην εν λόγω νέα εκ των υστέρων και παράνομη απαίτηση, παρόλο που η τεχνολογία της, ως έχει, με βάση πολυάριθμες επιτυχείς εφαρμογές, επιτυγχάνει τις επιδόσεις/ αποδόσεις που έχουν τεθεί από τα έγγραφα του Διαγωνισμού, χωρίς να χρειάζεται να τροποποιηθεί λόγω της επίμαχης διευκρίνισης. Ως εκ τούτου, διατείνεται η προσφεύγουσα ότι οι παραπάνω παράνομοι όροι της προσβαλλόμενης απόφασης της απαγορεύουν να συμμετάσχει στον Διαγωνισμό με την κατάλληλη τεχνολογία της και υφίσταται ζημία εξ αυτού.

5. Επειδή, στην προσβαλλόμενη διακήρυξη, προβλέπονται τα εξής:
«Άρθρο 2: Έγγραφα της σύμβασης και τεύχη 2.1 Τα έγγραφα της σύμβασης,

κατά την έννοια της περιπτ. 14 της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016, για τον παρόντα ηλεκτρονικό διαγωνισμό, είναι τα ακόλουθα: α) η «...» προκήρυξη σύμβασης όπως δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕΕΕ), β) η παρούσα διακήρυξη με τα παραρτήματα της □ Παράρτημα Ι Προϋπολογισμός επί Δημοπράτησης – Προϋπολογισμός επί Δικαιώματος Προαίρεσης □ Παράρτημα ΙΙ Περιεχόμενα Τεχνικής Προσφοράς □ Παράρτημα ΙΙΙ Πίνακας Συμμόρφωσης □ Παράρτημα ΙV Υποδείγματα Εγγυητικών Επιστολών γ) το τεύχος των τυχόν τροποποιήσεων μετά τη διαδικασία της διαβούλευσης του αρ. 20Α της παρούσας δ) το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) ε) το έντυπο οικονομικής προσφοράς ψηφιακά υπογεγραμμένο, όπως παράγεται από την ειδική ηλεκτρονική φόρμα του υποσυστήματος, στ) ο προϋπολογισμός δημοπράτησης, ζ) το τιμολόγιο δημοπράτησης, η) το τεύχος υπολογισμού και τεκμηρίωσης για τον καθορισμό του προϋπολογισμού δημοπράτησης θ) ο Κανονισμός Μελετών Έργου ι) η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, ια) η τεχνική συγγραφή υποχρεώσεων - τεχνική περιγραφή – Τεχνικές Προδιαγραφές ιβ) η Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, ιγ) η γεωτεχνική μελέτη και η γεωλογική μελέτη, ιδ) η εγκεκριμένη μελέτη της Αναθέτουσας Αρχής (τεχνική προμελέτη), με τα Παραρτήματά της, ιε) τυχόν συμπληρωματικές πληροφορίες και διευκρινίσεις που θα παρασχεθούν από την αναθέτουσα αρχή επί όλων των ανωτέρω. [...] Άρθρο 14: Κριτήριο Ανάθεσης Κριτήριο ανάθεσης της Σύμβασης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής, σύμφωνα με το άρθρο 86 του Ν. 4412/16, με αξιολόγηση μελέτης (άρθρο 50 ν.4412/2016). Η βέλτιστη σχέση ποιότητας – τιμής εκτιμάται βάσει των κάτωθι κριτηρίων: Κ1.1. Έκπτωση επί του Προϋπολογισμού Μελέτης (Κατασκευαστικό κόστος). Κ1.2. Έκπτωση επί του Προϋπολογισμού Μελέτης (Λειτουργικό κόστος). Κ2. Υπόλειμμα επεξεργασίας προς ταφή. Κ3. Μεθοδολογία αξιοποίησης προϊόντων και Περιβαλλοντική Παρακολούθηση. Κ4 Ετήσια κατανάλωση ενέργειας της ΜΕΑ/ΜΕΒ. Κ5. Ποσοστό εκτροπής ΒΑΑ. Κ6. Συνεισφορά ΜΕΑ στην ανακύκλωση. [...] Στον Κανονισμό Μελετών του έργου (ΚΜΕ) προβλέπεται, μεταξύ άλλων: ΤΕΥΧΟΣ 2: ΜΟΝΑΔΑ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΔΙΑΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ Το τεύχος αυτό αφορά

στις Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας και ειδικότερα τις Μονάδες Υποδοχής, Μηχανικής Διαλογής, Βιολογικής Επεξεργασίας και Ραφιναρίας. Στο τεύχος αυτό θα περιλαμβάνονται κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα τεύχη μελετών, τα οποία θα εκπονηθούν σε επίπεδο Οριστικής Μελέτης. Τεύχος 2.1. «Ισοζύγια μάζας – Διαστασιολόγηση» Το τεύχος 2.1 της μελέτης με θέμα: «Ισοζύγια μάζας – Διαστασιολόγηση», θα περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον: [...] Περιγραφή των στοιχείων με βάση τα οποία έγινε η διαστασιολόγηση της «...» και Διαστασιολόγηση του μηχανολογικού εξοπλισμού συμπεριλαμβανομένου και του κινητού εξοπλισμού [...] • Δίνονται οι παρακάτω πληροφορίες προς επαλήθευση των αποδόσεων της κομποστοποίησης. - Ισοζύγιο μάζας υγρής και ξηρής ύλης. - Διαστασιολόγηση των βιοαντιδραστήρων με βάση το χρόνο παραμονής και τους χρόνους αδειάσματος/γεμίσματος. • Υπολογισμό των συνολικών αναγκών σε νωπό αέρα και των απαερίων προς/από τους βιοαντιδραστήρες κομποστοποίησης για την τεκμηρίωση της διαστασιολόγησης των βιοφίλτρων λαμβάνοντας υπ' όψη τη λειτουργία αιχμής. Με τον όρο «λειτουργία αιχμής» εννοείται η κατάσταση όταν όλοι οι βιοαντιδραστήρες λειτουργούν στη φάση του αερισμού.» Συναφώς, στο με αρ. πρωτ. 104915/09.11.2022 έγγραφο διευκρινίσεων της αναθέτουσας αρχής, αναφέρονται, σχετικά με το ερώτημα 6 της εταιρείας «...», τα εξής: «Α. Σε συνέχεια της απάντησής σας στο Τεύχος Διευκρινίσεων–Απαντήσεων επί ερωτημάτων της Διαβούλευσης στο ερώτημα 16 της «...», παρακαλούμε επιβεβαιώστε πως ουσιαστικά η διαστασιολόγηση των συστημάτων απόσμησης της βιολογικής (αν γίνει φυσικά σε ένα βιόφιλτρο όπως σημειώνεται στη διευκρίνισή σας) θα γίνει από το άθροισμα: Α. της λειτουργίας αιχμής των κελιών +Β. των 10 εναλλαγών στους χώρους αποθήκευσης + Γ. των εναλλαγών στους χώρους ελιγμών. Β. Επίσης παρακαλούμε επιβεβαιώστε σχετικά με τη λειτουργία αιχμής πως αν ο όγκος αέρα προς απόσμηση στη φάση αερισμού ενός κελιού είναι μεγαλύτερος από τον όγκο αέρα των 10 εναλλαγών του κελιού κατά τη φόρτωση, τότε θα ληφθεί υπόψη κατά τη διαστασιολόγηση της απόσμησης ο όγκος της φάσης αερισμού όλων των κελιών. Άλλως αν ο όγκος αέρα των 10 εναλλαγών κατά τη φόρτωση είναι μεγαλύτερος του όγκου αέρα στην φάση αερισμού, θα ληφθεί υπόψη ο όγκος αέρα των 10 εναλλαγών για δύο κελιά φόρτωσης

(ΑΣΑ+ΠΔΟ) και για όλα τα υπόλοιπα (ν-2) ο όγκος της φάσης αερισμού. Σε διαφορετική περίπτωση από τις δύο προαναφερόμενες παρακαλούμε όπως ορίσετε ρητώς πως θα πρέπει να διαχειριστεί κατά τη διαστασιολόγηση των συστημάτων απόσμησης ο όγκος αέρα των 10 εναλλαγών κατά τη φόρτωση σε σχέση με την κανονική λειτουργία όλων των κελιών που ορίζετε ως «λειτουργία αιχμής». ΑΠΑΝΤΗΣΗ Α. Επιβεβαιώνεται ότι η διαστασιολόγηση του βιοφίλτρου της βιολογικής επεξεργασίας θα γίνει για τη λειτουργία αιχμής των βιοαντιδραστήρων. Αν οδηγείται και οποιοδήποτε άλλο ρεύμα αέρα προς επεξεργασία στο βιόφιλτρο αυτό, πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψη και ο αέρας του ρεύματος αυτού στη διαστασιολόγηση του βιοφίλτρου της βιολογικής επεξεργασίας. Β.Η λειτουργία αιχμής των βιοαντιδραστήρων είναι όπως αναφέρεται στον ΚΜΕ (Τεύχος 2.1, σελ.11). Σε περίπτωση που θεωρούνται και άλλες, διαφορετικές συνθήκες λειτουργίας των βιοαντιδραστήρων, θα πρέπει να παρουσιάζονται αναλυτικά, να υπολογίζεται ο όγκος αέρα προς απόσμηση και να τεκμηριώνεται η επαρκής διαστασιολόγηση του συστήματος απόσμησης (ΚΜΕ, Τεύχος 4, σελ.19) για το σύνολο των ρευμάτων που οδηγούνται προς αυτό. Επισημαίνεται ότι η ανακυκλοφορία πολλαπλασιάζει τις εσωτερικές ροές για χαμηλές ροές εξόδου και εισόδου και δεν πρέπει να παρεμποδίζει τη διεργασία της αερόβιας κομποστοποίησης διατηρώντας υπερβολικά χαμηλή συγκέντρωση οξυγόνου, υπερβολικά αυξημένη υγρασία και υπερβολικά αυξημένες συγκεντρώσεις διοξειδίου του άνθρακα ή άλλων αερίων. Για λόγους ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων, κάθε διαγωνιζόμενος υποχρεούται να τεκμηριώσει ότι ο συνολικός αέρας που οδηγείται στο σύστημα απόσμησης μπορεί να μεταφέρει τις συνολικές απώλειες υγρασίας της μάζας που κομποστοποιείται και οι οποίες αναφέρονται στο ισοζύγιο μάζας της κομποστοποίησης που υποβάλλει, θεωρώντας ότι δεν υπάρχουν απώλειες στραγγισμάτων. Θα θεωρηθούν συνθήκες αέρα κοινές για όλους τους διαγωνιζόμενους και συγκεκριμένα αέρας περιβάλλοντος στους 30°C και 40% σχετική υγρασία. Η ελάχιστη υποχρεωτική προδιαγραφή ειδικής παροχής αέρα των ανεμιστήρων κομποστοποίησης (30 m³/h/t οργανικού, βλ σελ38 της ΤΣΥ), αφορά αποκλειστικά νωπό αέρα προσαγόμενο στο σύστημα κομποστοποίησης για όλα τα κελιά βιολογικής επεξεργασίας στην λειτουργία αιχμής. Θεωρείται

μόνιμη κατάσταση λειτουργίας, οπότε ο απαγόμενος αέρας των βιοαντιδραστήρων προς το σύστημα απόσμησης ισούται με τον προσαγόμενο». Τέλος, στο με αριθμ. πρωτ. 115994/21.12.2022 διευκρινιστικό έγγραφο της αναθέτουσας αρχής και στο ερώτημα 10 (της προσφεύγουσας), που έχει ως εξής: «Σύμφωνα με τον ΚΜΕ σελ. 11 στο Τεύχος 2.1 οι διαγωνιζόμενοι οφείλουν να συμπεριλάβουν στην προσφορά τους «Υπολογισμό των συνολικών αναγκών σε νωπό αέρα και των απαερίων προς/από τους βιοαντιδραστήρες κομποστοποίησης για την τεκμηρίωση της διαστασιολόγησης των βιοφίλτρων λαμβάνοντας υπ' όψη τη λειτουργία αιχμής. Με τον όρο «λειτουργία αιχμής» εννοείται η κατάσταση όταν όλοι οι βιοαντιδραστήρες λειτουργούν στη φάση του αερισμού.» Στην ΤΣΥ σελ. 38, για τον ανεμιστήρα κομποστοποίησης αναφέρεται ότι «Η ειδική παροχή αέρα θα είναι τουλάχιστον 30 m³/h/τόνο οργανικού, ενώ το μανομετρικό του θα είναι τουλάχιστον 5000 Pa.». Στις διευκρινίσεις που δόθηκαν στις 09/11/2022, σελ. 5 αναφέρεται ότι «Η ελάχιστη υποχρεωτική προδιαγραφή ειδικής παροχής αέρα των ανεμιστήρων κομποστοποίησης (30 m³/h/t οργανικού, βλ σελ 38 της ΤΣΥ), αφορά αποκλειστικά νωπό αέρα προσαγόμενο στο σύστημα κομποστοποίησης για όλα τα κελιά βιολογικής επεξεργασίας στην λειτουργία αιχμής.» Με τη διευκρίνιση που δόθηκε καθορίστηκε ότι η ειδική παροχή του ανεμιστήρα κομποστοποίησης θα επιτυγχάνεται αποκλειστικά με νωπό αέρα περιβάλλοντος. Κατά τον τρόπο αυτό αποκλείεται αυθαίρετα ο πολύ σημαντικός ρόλος της ανακυκλοφορίας αέρα στη διεργασία της κομποστοποίησης. Δεδομένου ότι το σύστημα της τεχνολογίας ταχείας κομποστοποίησης που εφαρμόζει η εταιρεία μας επιτυγχάνει βελτιστοποίηση του απαιτούμενου αέρα περιβάλλοντος σε συνδυασμό με την ανακυκλοφορία του, η δοθείσα διευκρίνιση παρεμποδίζει την υποβολή προσφοράς της τεχνολογίας μας διότι μας ωθεί σε χρησιμοποίηση ενός συστήματος που απαιτεί πολύ μεγαλύτερες ποσότητες αέρα περιβάλλοντος με αντιστοίχως βιόφιλτρα και απαγορευτικές ηλεκτρικές καταναλώσεις, ακυρώνοντας τελικά την τεχνολογία μας. Επιπλέον η διευκρίνιση απαιτεί έμμεσα αλλά σαφώς την χρησιμοποίηση ενός και μόνον συστήματος κομποστοποίησης που δε χρησιμοποιεί ανακυκλοφορία του αέρα και για τον λόγο αυτό μνημονεύονται στη διευκρίνιση και τεχνικά χαρακτηριστικά της ανακυκλοφορίας που ουδεμία

σχέση έχουν με τη δική μας τεχνολογία, η οποία είναι απολύτως δοκιμασμένη και εφαρμόζεται επιτυχώς επί δεκαετίες. Παρακαλούμε: α) όπως επιβεβαιωθεί ότι η ανακυκλοφορία του αέρα των βιοαντιδραστήρων είναι στην ευχέρεια των διαγωνιζόμενων αναλόγως με την τεχνολογία που προσφέρουν. β) όπως διευκρινισθεί σαφώς τι νοείται με τον όρο «νωπός αέρας» που αναφέρεται στην εν λόγω διευκρίνιση. γ) όπως προσδιοριστεί σαφώς ποιος ακριβώς είναι ο νωπός αέρας και τα απαέρια που απαιτείται να υπολογισθούν στο Τεύχος 2.1.», η απάντηση της αναθέτουσας αρχής έχει ως εξής: «α) Επιβεβαιώνεται ότι η ανακυκλοφορία του αέρα στους βιοαντιδραστήρες κομποστοποίησης είναι επιτρεπτή, όπως αναφέρεται σαφώς και στην σχετική απάντηση στο ερώτημα 6 της «...» στο υπ' αριθμ. 104915/09-11-2022 έγγραφο διευκρινίσεων. Κάθε διαγωνιζόμενος, ανάλογα με τον σχεδιασμό του μπορεί και ενθαρρύνεται να προτείνει βελτιστοποιήσεις κατά την λειτουργία της μονάδας κομποστοποίησης. Βλ. απάντηση στο ερώτημα 14 της «...» παραπάνω. β) Βλ. απάντηση στο ερώτημα 14 της «...» παραπάνω (γ) Σύμφωνα με τις ανωτέρω (α) και (β) απαντήσεις ο νωπός αέρας που πρέπει να υπολογιστεί στο Τεύχος 2.1 είναι ο φρέσκος αέρας που προσάγεται στα κελιά κομποστοποίησης, ο οποίος σύμφωνα με την ΤΣΥ σελ. 38 και τις διευκρινίσεις που δόθηκαν στις 09/11/2022, σελ. 5 πρέπει να είναι τουλάχιστον 30 m³/h/t οργανικού, ενώ τα απαέρια είναι ο αέρας που απάγεται από τα κελιά κομποστοποίησης καθώς και τυχόν άλλες ροές αέρα που οδηγούνται προς επεξεργασία στο σύστημα απόσμησης» Ειδικότερα δε η απάντηση στο ερώτημα 14 που παραπέμπει η αναθέτουσα αρχή στο ως άνω διευκρινιστικό έγγραφο της έχει ως εξής: «α) Σύμφωνα με το υπ' αριθμ. 104915/09-11-2022 έγγραφο διευκρινίσεων, κάθε διαγωνιζόμενος υποχρεούται να τεκμηριώσει ότι ο συνολικός αέρας που οδηγείται στο σύστημα απόσμησης μπορεί να μεταφέρει τις συνολικές απώλειες υγρασίας της μάζας που κομποστοποιείται και οι οποίες αναφέρονται στο ισοζύγιο μάζας της κομποστοποίησης που υποβάλλει, θεωρώντας ότι δεν υπάρχουν απώλειες από συμπύκνωση στραγγισμάτων. Στην ανωτέρω ποσότητα αέρα περιλαμβάνεται ο απαραίτητος αέρας που χρειάζεται για την παροχή του απαιτούμενου οξυγόνου για την αποδόμηση της οργανικής ύλης. β) Νωπός αέρας είναι ο φρέσκος αέρας περιβάλλοντος στους 30°C και 40% σχετική

υγρασία. (γ) Επιβεβαιώνεται. Πιο συγκεκριμένα, για λόγους ίσης αντιμετώπισης των διαγωνιζόμενων και υπερ ασφαλείας: □ για την διαστασιολόγηση των συστημάτων απόσμησης θα θεωρηθεί ότι ο αέρας που προσάγεται στα κελιά κομποστοποίησης είναι στο σύνολό του νωπός και στη συνέχεια απάγεται από τα κελιά και οδηγείται προς απόσμηση μαζί με τυχόν άλλες ροές αέρα προς απόσμηση. □ κάθε διαγωνιζόμενος υποχρεούται να τεκμηριώσει ότι ο συνολικός αέρας που οδηγείται στο σύστημα απόσμησης μπορεί να μεταφέρει τις συνολικές απώλειες υγρασίας της μάζας που κομποστοποιείται και οι οποίες αναφέρονται στο ισοζύγιο μάζας της κομποστοποίησης που υποβάλλει, θεωρώντας ότι δεν υπάρχουν απώλειες από συμπύκνωση στραγγισμάτων. Θα θεωρηθούν συνθήκες αέρα κοινές για όλους τους διαγωνιζόμενους και συγκεκριμένα αέρας περιβάλλοντος στους 30°C και 40% σχετική υγρασία.»

6. Επειδή, όπως γίνεται δεκτό, οι κανονιστικές ρυθμίσεις, όπως οι θεσπιζόμενοι με την διακήρυξη διαγωνισμού όροι, δεν χρήζουν, ως εκ της φύσεώς τους, αιτιολογίας (βλ. ΕΑ ΣτΕ 918/2003, 876/2004), η Διοίκηση είναι, κατ' αρχήν ελεύθερη να διαμορφώνει κατά την κρίση της τους όρους της διακηρύξεως ως προς τα προς προμήθεια είδη, καθορίζοντας τα ειδικότερα τεχνικά χαρακτηριστικά τους και τις ανάγκες της υπηρεσίας από ποσοτική και ποιοτική άποψη, ενώ θα πρέπει να θεωρείται ότι απαραδέκτως αμφισβητείται από τον προτιθέμενο να μετάσχει στο διαγωνισμό η σκοπιμότητα της θεσπίσεως επί μέρους όρων και τεχνικών προδιαγραφών (βλ. ΕΑ ΣτΕ 434/2008). Και τούτο διότι όταν ο προτιθέμενος να μετάσχει στο διαγωνισμό επικαλείται λόγους με τους οποίους επιχειρεί, υπό την μορφή γενικής αμφισβήτησης της νομιμότητας συγκεκριμένων όρων της διακήρυξης, να προσδιορίσει, κατά τις δικές του δυνατότητες, τα προς προμήθεια είδη και να καθορίσει, βάση δικών του εκτιμήσεων, τα κριτήρια για την ανάδειξη του αναδόχου, αυτοί οι λόγοι είναι απορριπτέοι ως απαράδεκτοι (βλ. ΕΑ ΣτΕ 307/2007). Ετέρωθεν και στην περίπτωση αυτή, οι τεχνικές προδιαγραφές ελέγχονται από την άποψη της τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσεων, καθώς και της αρχής της αναλογικότητας (βλ. ΣτΕ 189/2015, ΕΑ ΣτΕ 124/2015, 9/2015, 354/2014 κ.ά.), σε κάθε δε περίπτωση θα πρέπει να εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών

φορέων στη διαδικασία σύναψης της σύμβασης και να μην εισάγουν αδικαιολόγητα εμπόδια στην ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού, υπό την έννοια ότι οφείλουν να αποφεύγουν διατάξεις που οδηγούν σε τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού μέσω απαιτήσεων που ευνοούν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα, μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτή χαρακτηριστικών που διακρίνουν συνήθως τα προϊόντα/υπηρεσίες του τελευταίου, ούτε να συνεπάγονται αδικαιολόγητους φραγμούς στην ελεύθερη ανάπτυξη του ανταγωνισμού (βλ. ΕΣ 2402/2010).

7. Επειδή, από την επισκόπηση του συνόλου των στοιχείων της υπόθεσης προκύπτει καταρχάς ότι η αναθέτουσα αρχή στο δεύτερο διευκρινιστικό της έγγραφο από 21.12.2022 επιβεβαιώνει όσα είχε διατυπώσει σχετικά με τα κρίσιμα τεθέντα ζητήματα στο από 9.11.2022 έγγραφο της. Τούτο προκύπτει από τη διατύπωση που εμπεριέχεται στο δεύτερο ως άνω διευκρινιστικό έγγραφο («επιβεβαιώνεται») αλλά και τη διατύπωση που επιλέγει η ίδια η προσφεύγουσα προκειμένου να διατυπώσει το ερώτημα της «Με τη διευκρίνιση που δόθηκε καθορίστηκε ότι η ειδική παροχή του ανεμιστήρα κομποστοποίησης θα επιτυγχάνεται αποκλειστικά με νωπό αέρα περιβάλλοντος. Κατά τον τρόπο αυτό αποκλείεται αυθαίρετα ο πολύ σημαντικός ρόλος της ανακυκλοφορίας αέρα στη διεργασία της κομποστοποίησης». Εν προκειμένω δηλαδή, στη με αριθμ. πρωτ. 104915/09.11.2022 διευκρινιστική απάντηση της αναθέτουσας αρχής σχετικά με τον επίμαχο όρο, προσδιορίστηκε ότι σχετικά με τους υπολογισμούς τεκμηρίωσης του συστήματος απόσμησης θα πρέπει οι οικονομικοί φορείς να θεωρήσουν ότι 30 m³ /h/t οργανικού νωπού, δηλαδή φρέσκου αέρα περιβάλλοντος, προσάγονται στα κελιά κομποστοποίησης. Με την δεύτερη χορηγηθείσα διά της υπ' αρ. πρωτ. 115994/21.12.2022 πράξης παροχής διευκρινίσεων της Διευθύνουσας Υπηρεσίας του Έργου, επιβεβαιώνονται τα πρότερα διευκρινισθέντα, ως βασίμως ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή στο έγγραφο των απόψεων της, ωστόσο, δοθέντος ότι η προσφεύγουσα είχε τη δυνατότητα να προβεί σε διευκρινιστικό ερώτημα, όπερ και έπραξε, δεδομένου ότι ως νέα ημερομηνία κατάθεσης αιτημάτων προς διευκρίνιση ορίστηκε η 20.01.2023, σύμφωνα με την υπ' αρ. 51/2022 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του «...», πρέπει να γίνει δεκτό ότι διά της δεύτερης δοθείσας διευκρίνισης

αποσαφηνίστηκαν εντέλει πλήρως τα σχετικά ερωτήματα της, επομένως πρέπει να γίνει δεκτό ότι παραδεκτώς υπέβαλε το ερώτημα της και συνεπώς παραδεκτώς ασκήθηκε η υπό εξέταση προσφυγή, κατά αυτό το σκέλος, ήτοι το εμπρόθεσμο αυτής. Πρωτίστως όμως, από το περιεχόμενο της προσφυγής, των υπομνημάτων αλλά ακόμη δε και του ίδιου του ερωτήματος που υποβάλλει η προσφεύγουσα προς διευκρίνιση, προκύπτει ότι η επίκληση της βλάβης της, δεν άπτεται της αδυναμίας της να εκπληρώσει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις, αλλά ως η ίδια συνομολογεί της αδυναμίας της να χρησιμοποιήσει εν προκειμένω τη τεχνολογία της που είναι και η βέλτιστη επιστημονικά ως διατείνεται, καθώς, διά των τεθέντων δυνάμει των διευκρινίσεων όρων αναγκάζεται να υπερδιαστασιολογήσει στο σύνολό του τον εξοπλισμό απόσμησης, χάνοντας τελικά το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της τεχνολογίας της, το οποίο επιτυγχάνει το ίδιο αποτέλεσμα με διαφορετικό εξοπλισμό και τεχνολογία αερισμού και με μικρότερων διαστάσεων σύστημα απόσμησης, προκειμένου να ανταποκριθεί στην τεθείσα νέα απαίτηση, παρόλο που η τεχνολογία της ως έχει, επιτυγχάνει τις επιδόσεις/ αποδόσεις που έχουν τεθεί από τα έγγραφα του υπόψη διαγωνισμού, χωρίς να χρειάζεται να τροποποιηθεί λόγω της επίμαχης διευκρίνισης. Κρίσιμη, ωστόσο, για την θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος είναι η επίκληση και απόδειξη βλάβης του προσφεύγοντος λόγω επικείμενου αποκλεισμού του ή σοβαρής δυσχέρειας συμμετοχής του σε διαγωνιστική διαδικασία και όχι η απαίτηση αυτού για την διαμόρφωση συνθηκών ευνοϊκότερων για την συμμετοχή του σε διαγωνισμό (ΕΑ ΣτΕ 353/2018, 86/2018, 12- 15/2018 Ολομ., 147/2016 Ολομ., 189/2015, 124/2015, 16/2015, 415/2014, 1140/2010, 1137/2010, 977/2010, βλ. και σκ. 28 υπ' αριθμ. 742/2018 ΑΕΠΠ) ως εν προκειμένω επιχειρεί η προσφεύγουσα δια των προβαλλόμενων στη προσφυγή της λόγων. Ούτε άλλωστε και πρέπει η βλάβη που υφίσταται ο οικονομικός φορέας να στηρίζεται στην εμπορική πολιτική του ή στην αδυναμία του να καλύψει τις απαιτήσεις της Διακήρυξης (Επ. Αν. ΣτΕ 512/2009, Φ. Αρναούτογλου «Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων του Ν. 3886/2010» εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη 2013, παρ. 132, 133 και εκεί αναφερόμενη νομολογία του ΣτΕ), ως προαναφέρεται στη προηγούμενη σκέψη της παρούσας. Πολλώ δε μάλλον που η εξεταζόμενη σύμβαση διέπεται

από το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής, όπερ μεθερμηνευόμενο δεν αποκλείει τη προσφεύγουσα από το να συμμετάσχει στην εν λόγω διαγωνιστική διαδικασία, αλλά ως η ίδια αναφέρει «αναγκαζόμαστε να εφαρμόσουμε δαπανηρή και ενεργοβόρα λύση στη μονάδα επεξεργασίας αππερίων, ενώ η τεχνολογία μας μάς επιτρέπει οικονομική και χαμηλότερης κατανάλωσης λύση, με κατάφωρα άδικες και δυσμενείς σε βάρος μας επιπτώσεις στα κριτήρια αξιολόγησης K1 και K4». Εντούτοις, ως έχει κριθεί και γίνεται δεκτό, η αναθέτουσα αρχή είναι, κατ' αρχήν, ελεύθερη να διαμορφώνει κατά την κρίση της τους όρους της Διακήρυξης, καθορίζοντας τις τεχνικές προδιαγραφές με βάση τις ανάγκες και τη σκοπιμότητα χρήσης από ποσοτική και ποιοτική άποψη, η δε θέσπιση με τη Διακήρυξη των προδιαγραφών που κρίνει πρόσφορες ή αναγκαίες για την καλύτερη εξυπηρέτηση των αναγκών της, δεν παραβιάζει τους κανόνες του ανταγωνισμού εκ μόνου του λόγου ότι συνεπάγεται ενδεχομένως αδυναμία συμμετοχής στον διαγωνισμό ή καθιστά ουσιωδώς δυσχερή την συμμετοχή σε αυτόν διαγωνιζομένων, των οποίων οι προσφορές δεν πληρούν τις προδιαγραφές αυτές, δεδομένου ότι από τη φύση τους οι προδιαγραφές περιορίζουν τον κύκλο των δυναμένων να συμμετάσχουν στον διαγωνισμό προσώπων, η δε σκοπιμότητα της θέσπισής τους απαραδέκτως και αβασίμως αμφισβητείται από τον προτιθέμενο να μετάσχει στον διαγωνισμό (πρβλ. ενδεικτικά ΕΑ ΣτΕ 189/2015, 124/2015, 9/2015, 354/2014, ΑΕΠΠ 1069/2018).

8. Επειδή, εξάλλου, ως γίνεται δεκτό η πράξη περί παροχής διευκρινίσεων αποτελεί πράξη εκτελεστή, υποκείμενη σε προδικαστική προσφυγή του άρθρου 360 του Ν. 4412/2016, εφόσον δε, δεν αμφισβητηθεί η νομιμότητά της, οι παρεχόμενες με αυτήν διευκρινίσεις εντάσσονται στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, συμπληρώνοντας τους σχετικούς όρους της διακηρύξεως, στους οποίους αναφέρονται (ΕΑ ΣτΕ 190/2015, 108/2015, 55/2015, 44/2015, 92/2014, 254/2012, 45/2008, ΔΕφΑΘ (αναστ.) 451/2014, 437/2013 αλλά και Δημήτριο Γ Ράικο, Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, Β' έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2017, σελ. 340). Περαιτέρω, μόνο όταν με τις διευκρινίσεις αίρονται ανακρίβειες ή ασάφειες όρων ή

μνημονευόμενων στη διακήρυξη στοιχείων αυτές συνιστούν πράξη εκτελεστή (πρβλ. ΕΑ ΣΤΕ 473/2010, 758, 45/2008, 952/2007), καθώς οι εν θέματι διευκρινίσεις δεν επιβεβαιώνουν το περιεχόμενο της διακήρυξης, αλλά το αποσαφηνίζουν παρέχοντας κάποιο κρίσιμο νέο στοιχείο που επηρεάζει τη δυνατότητα υποβολής προσφοράς των συμμετεχόντων (πρβλ. ΕΑ ΣΤΕ 474/2005, 532/2004). Στην εξεταζόμενη υπόθεση, ο επίμαχος όρος που διευκρινίστηκε αφορά στον υπολογισμό των συνολικών αναγκών σε νωπό αέρα και των απαερίων προς/από τους βιοαντιδραστήρες κομποστοποίησης προκειμένου για την τεκμηρίωση της διαστασιολόγησης των βιοφίλτρων, λαμβάνοντας υπ' όψη τη λειτουργία αιχμής. Από την ανωτέρω διευκρίνηση σε συνδυασμό με το κανονιστικό περιεχόμενο της υπόψη διακήρυξης συνάγεται ότι νωπός αέρας προσαγόμενος στο σύστημα είναι ο φρέσκος αέρας περιβάλλοντος στους 30°C και 40% σχετική υγρασία. Άλλοις λόγους και με βάση τις προσδιορισθείσες στη διακήρυξη ανάγκες και απαιτήσεις λειτουργίας του αντικειμένου της υπό ανάθεση σύμβασης, ως προβλέπεται και στο Τεύχος «Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων (ΤΣΥ) – Τεχνική Περιγραφή Τεχνικές Προδιαγραφές» παρ. 5.5., η εγκατάσταση δικτύου αερισμού σε κάθε κελί κομποστοποίησης (το οποίο περιλαμβάνει ανεμιστήρα, δίκτυο αεραγωγών, κ.λπ.) με ειδική παροχή αέρα τουλάχιστον 30 m³/h/τόνο οργανικού, θα πρέπει να θεωρηθεί για τις ανάγκες διαστασιολόγησης του συστήματος απόσμησης, νωπός, δηλαδή φρέσκος. Επιπροσθέτως, σύμφωνα με το ίδιο ως άνω Τεύχος: «Κάθε βιοαντιδραστήρας θα διαθέτει δίκτυο αερισμού, το οποίο περιλαμβάνει ανεμιστήρα, δίκτυο αεραγωγών, τις αναγκαίες βαλβίδες ρύθμισης της ροής και τα αναγκαία όργανα [...] Η ειδική παροχή αέρα θα είναι τουλάχιστον 30 m³/h/τόνο οργανικού, ενώ το μανομετρικό του θα είναι τουλάχιστον 5000 Pa. Είναι υποχρέωση των διαγωνιζομένων να σχεδιάσουν τους ανεμιστήρες στην Μονάδα ταχείας κομποστοποίησης ανάλογα με τους βιοαντιδραστήρες που θα προσφέρουν, ώστε να παρέχουν την αναγκαία ποσότητα αέρα ανά τόνο επεξεργαζόμενου.» Περαιτέρω, σύμφωνα με το Τεύχος Κανονισμός Μελετών Έργου, έκαστος διαγωνιζόμενος οικονομικός φορέας πρέπει να υποβάλει στο Τεύχος 2.1 της Μελέτης που θα συμπεριλάβει στην τεχνική του προσφορά: «Υπολογισμό των συνολικών αναγκών σε νωπό αέρα και των απαερίων προς/από τους

βιοαντιδραστήρες κομποστοποίησης για την τεκμηρίωση της διαστασιολόγησης των βιοφίλτρων λαμβάνοντας υπ' όψη τη λειτουργία αιχμής. Με τον όρο «λειτουργία αιχμής» εννοείται η κατάσταση όταν όλοι οι βιοαντιδραστήρες λειτουργούν στη φάση του αερισμού.» Επί του συγκεκριμένου αποσπάσματος υποβλήθηκε, άλλωστε, ερώτημα από την εταιρεία «...», η οποία αιτήθηκε διευκρινίσεις σχετικά με τις συνθήκες της λειτουργίας αιχμής που έπρεπε να λάβουν υπόψη τους οι διαγωνιζόμενοι για την διαστασιολόγηση των βιοφίλτρων, το οποίο, διά του με αριθμ. πρωτ. 104915/09.11.2022 εγγράφου διευκρινίσεων της αναθέτουσας αρχής, απαντήθηκε συμπεριλαμβάνοντας το ανωτέρω απόσπασμα σχετικά με τα 30 m³ /h/t οργανικού νωπού αέρα περιβάλλοντος. Από τα ανωτέρω σημεία προκύπτει το συμπέρασμα ότι ο επίμαχος όρος αφορά την διαστασιολόγηση του συστήματος απόσμησης και όχι τους ανεμιστήρες προσαγωγής του αέρα στα κελιά κομποστοποίησης, η επιλογή των οποίων, όπως και ο σχεδιασμός του συνόλου του συστήματος αερισμού επαφίεται στην κρίση των διαγωνιζομένων, με την προϋπόθεση ότι θα διασφαλίζεται η παροχή 30 m³/h/τόνο οργανικού. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνεται με τον πλέον σαφή τρόπο και στη σχετική απάντηση της αναθέτουσας αρχής που διατυπώνεται και συμπεριλαμβάνεται στην προσβαλλόμενη πράξη: «Επιβεβαιώνεται ότι η ανακυκλοφορία του αέρα στους βιοαντιδραστήρες κομποστοποίησης είναι επιτρεπτή, όπως αναφέρεται σαφώς και στην σχετική απάντηση στο ερώτημα 6 της «...» στο υπ' αριθμ. 104915/09-11-2022 έγγραφο διευκρινίσεων. Κάθε διαγωνιζόμενος, ανάλογα με τον σχεδιασμό του μπορεί και ενθαρρύνεται να προτείνει βελτιστοποιήσεις κατά την λειτουργία της μονάδας κομποστοποίησης.[...] Σύμφωνα με τις ανωτέρω (α) και (β) απαντήσεις ο νωπός αέρας που πρέπει να υπολογιστεί στο Τεύχος 2.1 είναι ο φρέσκος αέρας που προσάγεται στα κελιά κομποστοποίησης, ο οποίος σύμφωνα με την ΤΣΥ σελ. 38 και τις διευκρινίσεις που δόθηκαν στις 09/11/2022, σελ. 5 πρέπει να είναι τουλάχιστον 30 m³/h/t οργανικού, ενώ τα απαέρια είναι ο αέρας που απάγεται από τα κελιά κομποστοποίησης καθώς και τυχόν άλλες ροές αέρα που οδηγούνται προς επεξεργασία στο σύστημα απόσμησης.» Εκ των ανωτέρω συνάγεται ευκρινώς ότι οι διαγωνιζόμενοι δύνανται να κάνουν ανακυκλοφορία απαερίων στα κελιά κομποστοποίησης ανάλογα και με την

τεχνολογία τους, οι ανεμιστήρες και το σύστημα αερισμού όμως θα πρέπει να διαστασιολογηθούν έτσι ώστε να διασφαλίζουν την παροχή τουλάχιστον «30 m³/h/t οργανικού τα οποία στην πράξη κατά την λειτουργία μπορεί να είναι μίγμα νωπού (φρέσκου) αέρα και απαερίων, όμως για την διαστασιολόγηση του συστήματος επεξεργασίας των απαερίων πρέπει να θεωρήσουν το δυσμενέστερο σενάριο, ήτοι την μη ανακυκλοφορία απαερίων στα κελιά κομποστοποίησης», ως άλλωστε προκύπτει και από το κανονιστικό περιεχόμενο της οικείας διακήρυξης. Ως δε αναφέρει η αναθέτουσα αρχή στη συμπληρωματική της αιτιολογία το ανωτέρω σενάριο αποτελεί ενδεχόμενη περίπτωση, διότι είναι λογικό και αναμενόμενο ότι λόγω μη προβλέψιμων λειτουργικών συνθηκών, όπως βλάβες, συντηρήσεις κ.λπ., κάποιες φορές δεν θα είναι δυνατή η ανακυκλοφορία απαερίων στα κελιά κομποστοποίησης και το σύνολο του αέρα που θα οδηγείται σε αυτά θα είναι νωπός, σε αυτή την περίπτωση δε, ο όγκος των απαερίων προς επεξεργασία θα είναι μεγαλύτερος. Αν δεν ληφθεί υπόψη τούτο κατά την διαστασιολόγηση των συστημάτων επεξεργασίας απαερίων, τότε αυτά δεν θα δύνανται να επεξεργαστούν τον όγκο του αέρα που θα προκύψει, με αποτέλεσμα απαέρια να οδηγούνται ανεπεξέργαστα στο περιβάλλον. Τούτων δοθέντων, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η ως άνω προδιαγραφή παρίσταται αιτιολογημένη και εύλογη, επί τη βάσει του κανονιστικού περιεχόμενου των συμβατικών τευχών και παρασχεθεισών διευκρινήσεων. Και τούτο διότι, οι ως άνω τεχνικές παράμετροι παρίστανται αναγκαίες και τελούν σε αναλογία με τον επιδιωκόμενο σκοπό, αφού η αναθέτουσα αρχή τις καθόρισε προκειμένου να μην παρεμποδιστεί μεν η ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού και να ευνοηθεί η προσέλευση στο διαγωνισμό διευρυμένου κύκλου συμμετεχόντων, πλην όμως να αναδειχθεί και ικανός οικονομικός φορέας που θα εκτελέσει και θα λειτουργήσει το αντικείμενο της σύμβασης με τα καλύτερα δυνατά εχέγγυα ασφάλειας τόσο για τη δημόσια υγεία όσο και για το περιβάλλον, καθόσον, εν προκειμένω, πρέπει να γίνει δεκτό ότι πρόκειται για ελάχιστη προδιαγραφή για την ποσότητα αέρα που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη (για την διαστασιολόγηση των συστημάτων απόσμησης), ούτως ώστε να εξασφαλιστεί η αποδοτικότητα των συστημάτων αυτών σε κάθε σενάριο λειτουργίας. Συνεπεία τούτων και αντιθέτως με όσα η προσφεύγουσα ισχυρίζεται,

συνάγεται εν προκειμένω ότι δεν πρόκειται για επιλογή «συγκεκριμένης τεχνικής λύσης», αλλά για αξιοποίηση από την αναθέτουσα αρχή της δυνατότητας να καθορίζει το ελάχιστο επίπεδο τεχνικών προδιαγραφών, στο πλαίσιο εξασφάλισης συνθηκών πραγματικού ανταγωνισμού καθώς και τήρησης της αρχής της αναλογικότητας. Αντιθέτως, οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας ότι «το ουσιώδες θέμα το οποίο προέκυψε από την προσβαλλόμενη πράξη και το οποίο αποτελεί τον λόγο της υπό κρίση προσφυγής είναι ο προσδιορισμός του αέρα τροφοδοσίας της κομποστοποίησης αποκλειστικά ως αέρα περιβάλλοντος, γεγονός που επιβάλλει τον σχεδιασμό του συστήματος κομποστοποίησης, επί τη βάση του σχεδιασμού διαφορετικής τεχνολογίας από τη δική μας, γεγονός το οποίο έχει ως επίπτωση την κατάργηση των πλεονεκτημάτων της τεχνολογίας μας» προβάλλονται αλυσιτελώς και αβασίμως, δοθέντος ότι, ως προελέχθη, αφενός η βλάβη που επικαλείται ότι υφίσταται η προσφεύγουσα στηρίζεται στην εμπορική της πολιτική και στη δυσχέρεια να καλύψει τις απαιτήσεις της Διακήρυξης, δοθέντος ότι, ως προελέχθη, λόγοι με τους οποίους ο προτιθέμενος να μετάσχει στο διαγωνισμό επιχειρεί, υπό την μορφή της κατά τρόπο γενικό αμφισβητήσεως της νομιμότητας συγκεκριμένων όρων της διακηρύξεως, να προσδιορίσει, κατά τις δικές του δυνατότητες, τα προς προμήθεια είδη και να καθορίσει, με βάση δικές του εκτιμήσεις, τα κριτήρια για την ανάδειξη του αναδόχου, είναι απορριπτέοι ως απαράδεκτοι (βλ. ΕΑ ΣΤΕ 307/2007), αφετέρου η αναθέτουσα αρχή εν προκειμένω καθόρισε τις επίμαχες τεχνικές προδιαγραφές με βάση τις ανάγκες και τη σκοπιμότητα χρήσης από ποσοτική και ποιοτική άποψη, η δε θέσπιση (και διευκρίνηση αυτών), δεν παραβιάζει τους κανόνες του ανταγωνισμού, αλλά κείνται εντός των αρχών της αναλογικότητας και της ίσης μεταχείρισης.

9. Επειδή, κατ' ακολουθία των ως άνω η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη και επομένως το παράβολο πρέπει να καταπέσει υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, κατά το άρθρο 363 παρ. 6 του Ν. 4412/2016.

Για τους λόγους αυτούς

Αριθμός απόφασης: 338/2023

Απορρίπτει τη προσφυγή.

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 10 Φεβρουαρίου 2023 και εκδόθηκε στις 2 Μαρτίου 2023 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

**Η Πρόεδρος
Βασιλική Καραδήμα**

**Η Γραμματέας
Αναστασία Ρουμελιώτη**